

20 EXERCITII DE GÂNDIRE CRITICĂ PENTRU COPII

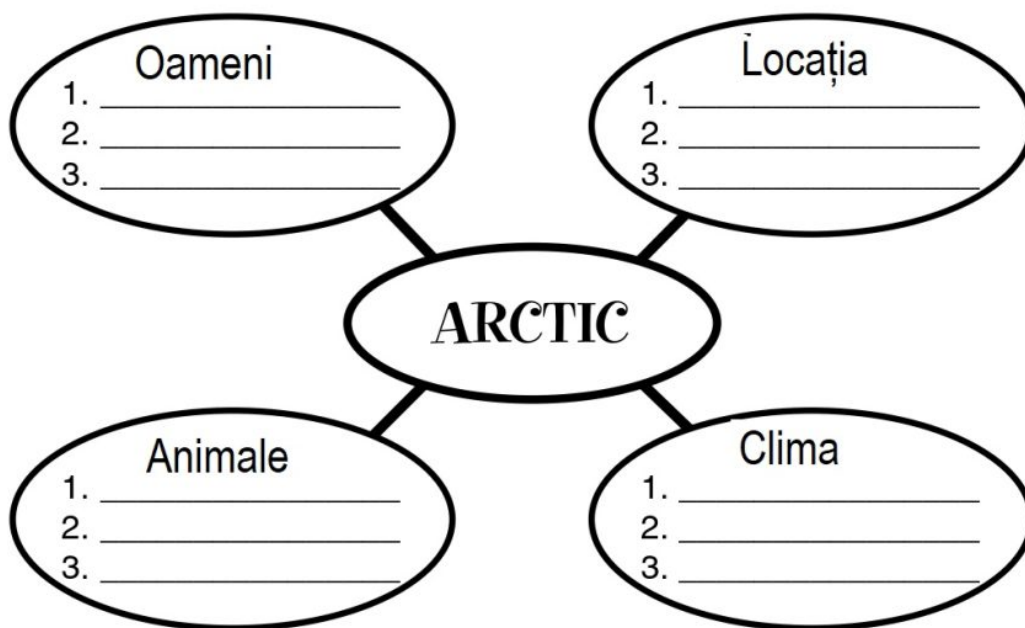
1. Fapte arctice

Citiți pasajul despre Arctica. Apoi completați fișa cu fapte din textul lecturat. Includeți cel puțin trei fapte pentru fiecare titlu:

Arctica este o regiune mare de pământ în jurul Polului Nord. Această regiune include Oceanul Arctic, Groenlanda, Islanda, mii de insule mai mici și părțile nordice din trei continente: America de Nord, Europa și Asia. Mulți dintre locuitorii Arcticii sunt eschimoși, oameni originari din regiune. Alții sunt laponi, Iakuti și Chukchi.

Fauna sălbatică din Arctica include lupi, urși polari, vulpi, multe păsări, caribu, lemingi, morse și iepuri arctici. Cea mai comună specie de pește arctic este salpicul, un fel de păstrăv.

Clima arctică este aspră. Temperaturile pot ajunge la minus 70 de grade iarna, iar vânturile puternice fac vremea și mai rea. Verile sunt scurte și răcoroase.

2. Fapte Antarctice

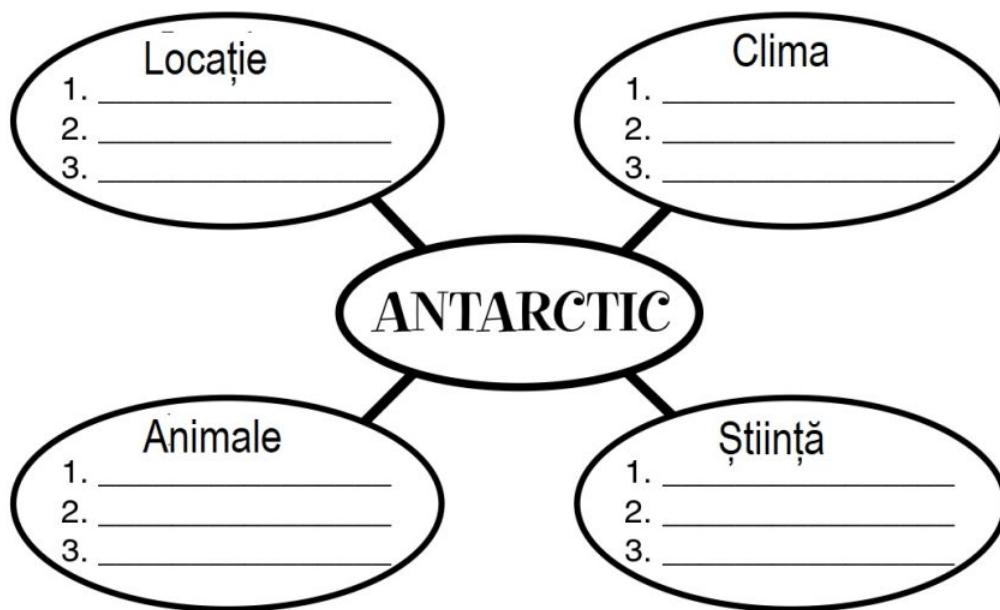
Citiți pasajul despre Antarctica. Apoi completați fișa cu fapte din textul citit. Includeți cel puțin trei fapte pentru fiecare titlu.

Antarctica este continentul de la Polul Sud. Antarctica este înconjurată de trei oceane - Atlanticul, Pacificul și Oceanul Indian. Este al cincilea continent ca mărime și cel mai rece loc de pe Pământ.

Pentru că este sub ecuator, iarna în Antarctica are loc când este vară în Statele Unite. Metalul se sparge ca sticla în brutala iarnă antarctică. Temperaturile scad la minus 120 sub zero, ceea ce ar face ca orice persoană fără haine foarte groase ar îngheța în doar câteva minute. Vântul vine în rafale puternice de până la 320 de km pe oră, sfâșiind grămezile de zăpadă.

Cu excepția câtorva insecte, nu există animale în Antarctica. Cu toate acestea, pinguinii, focile, balenele, krillul și păsările marine prosperă în oceanele din jurul continentului. De asemenea, puține plante în afară de mușchi cresc pe pământul acoperit de gheață din Antarctica.

Niciun om nu trăiește permanent pe acest continent, dar Antarctica este cunoscută pentru stațiile sale științifice. Multe națiuni, inclusiv SUA, Chile, Norvegia, Marea Britanie și Australia au mari centre de cercetare în care oamenii de știință studiază cutremure, gravitația, oceanele și condițiile meteo.

3. Răspunde la întrebări!

Vezi cât de mult ai învățat despre Arctica și Antarctica jucând acest joc cu un partener. Iată cum:

- Taie cărțile, amestecă-le și pune-le într-un teanc cu fața în jos.
- Alege pe rând un cartonaș și pune o întrebare partenerului tău.
- Dacă răspunsul este corect, alege o altă carte și pune o altă întrebare. Dacă a răspuns greșit, el alege o carte și îți pune o întrebare.
- Câștigă jucătorul care răspunde corect la cele mai multe întrebări.

Ce continent este
la Polul Sud?

(Antarctica)

Care este cel mai
rece loc din lume?

(Polul Sud, Antarctica)

Cine trăiește
la Polul Nord?

(eschimoși, laponi,
iakuti, chukchi)

Ce păsări mari
trăiesc lângă Antarctica?

(pinguini)

La ce Pol trăiesc
vulpi, lupi și urși polari ?

(Polul Nord)

Cine trăiește
la Polul Sud?

(nu trăiesc oameni)

Ce plante cresc
la Polul Sud?

(mușchi)

Ce este salpicul?

(un pește,
un fel de păstrăv)

Unde se află
Groenlanda?

(Arctic)

Ce oceane sunt în
jurul Antarcticii?

(Atlantic, Pacific, Indian)

Unde sunt
-120 de grade Celsius?

(Antarctica)

Ce regiune include
părți din mai multe
continente?

(Arctic)

Ce studiază oamenii
de știință în Antarctica?

(cutremure, gravitație,
oceane, meteo)

Ce animale trăiesc
în Antarctica?

(nu trăiesc animale,
doar insecte)

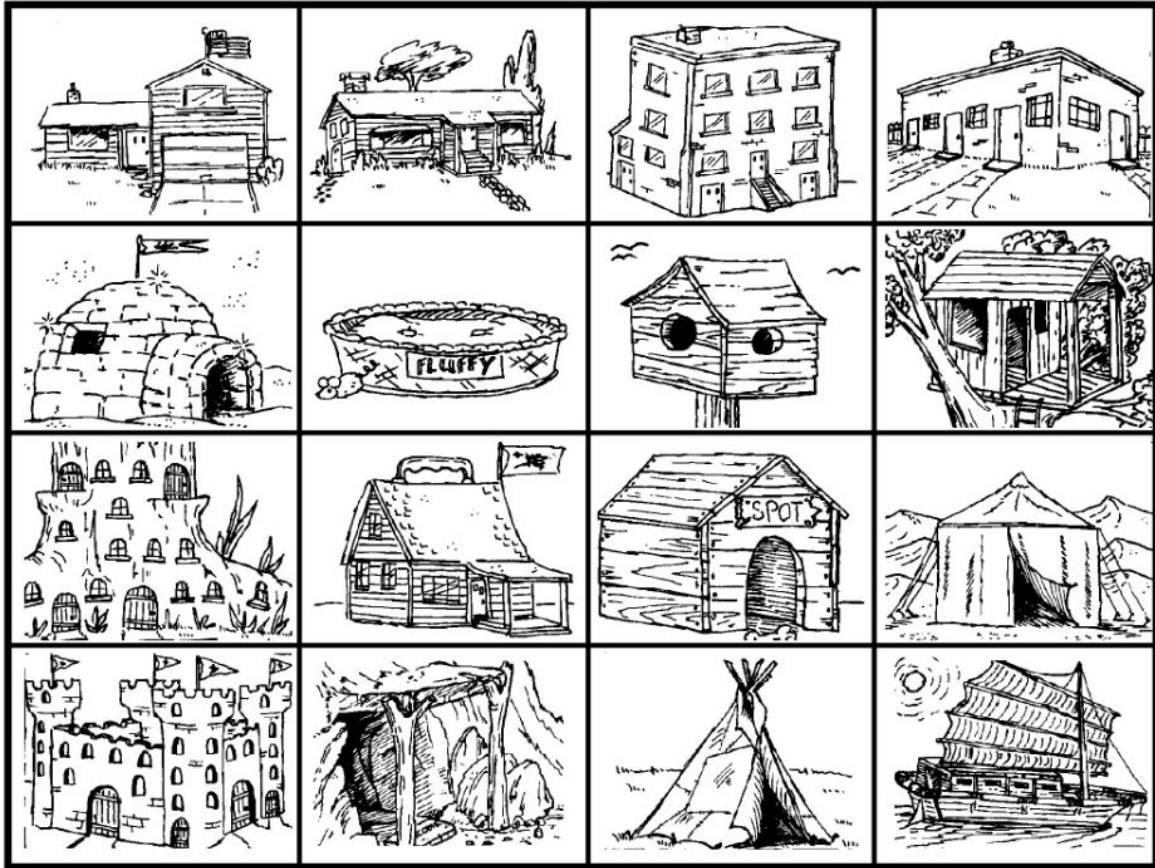
Care este al 5-lea
continent ca mărime?

(Antarctica)

4. Imobiliare

Privește cu atenție casele din imagine, apoi răspunde la întrebări.

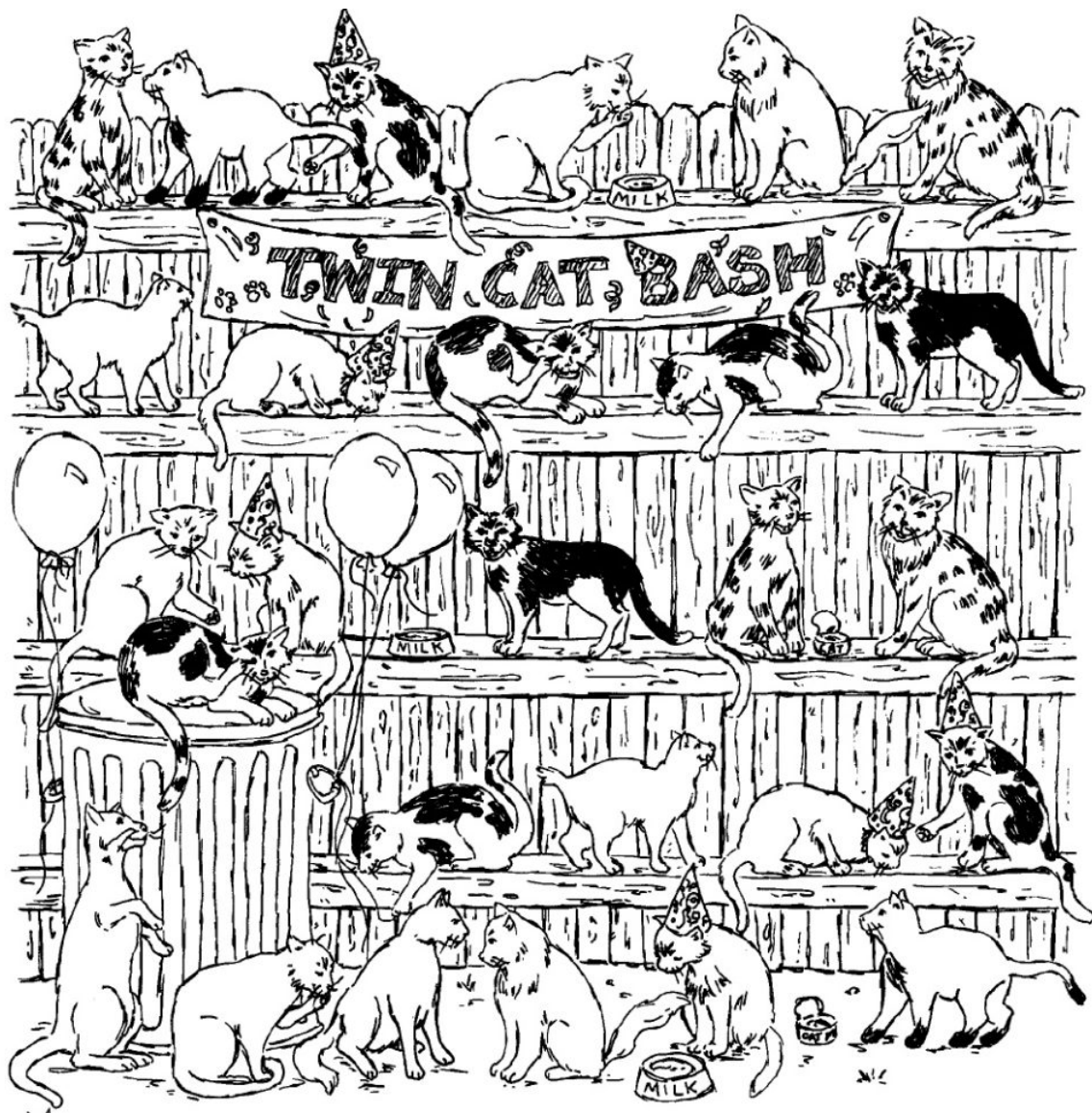

Câte case au doar două ferestre și o ușă?

1. Câte case nu au ferestre?
2. Câte case nu sunt pentru oameni?
3. Câte case nu au pereți din lemn?
4. Câte case plutesc?
5. Câte case au steaguri?
6. Câte case au 12 sau mai multe ferestre?
7. Câte case au verandă?

5. Petrecerea pisicilor

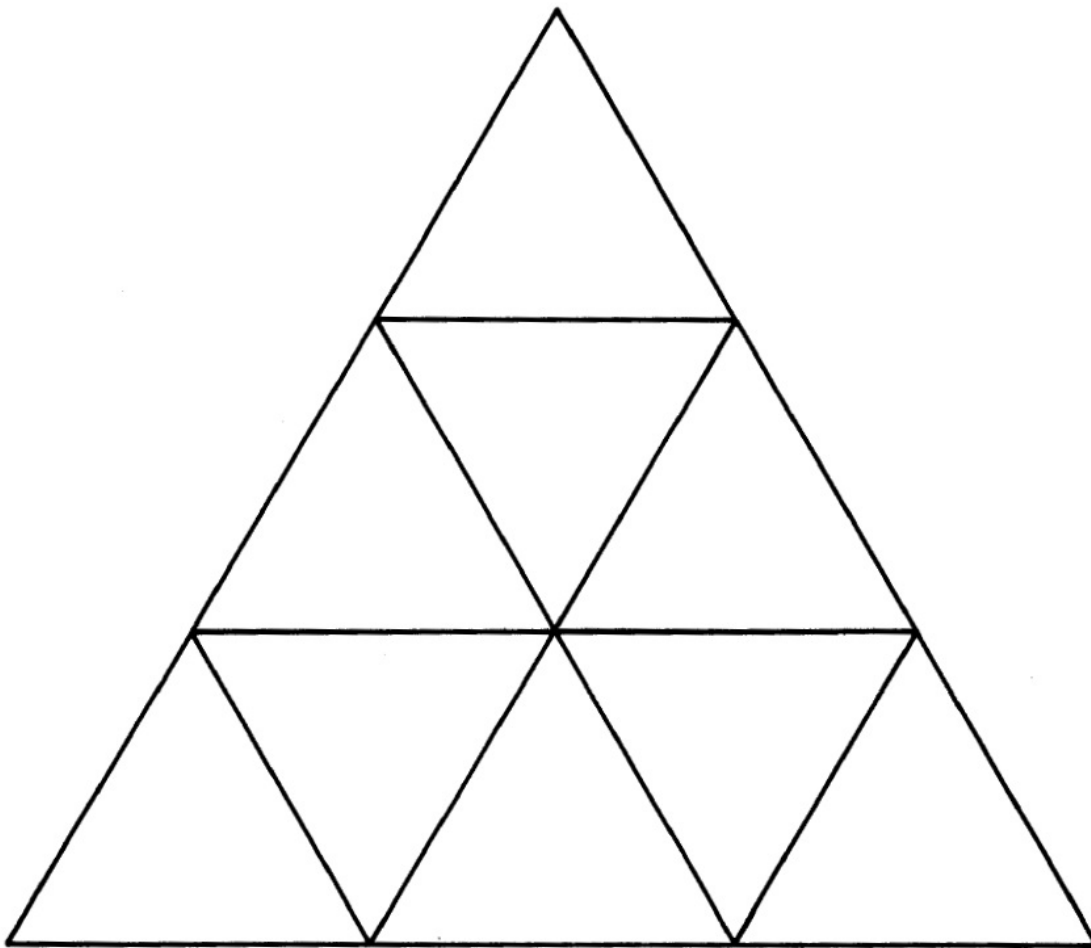
Pisicile fac o petrecere. Majoritatea pisicilor sunt gemene, îmbrăcate și încălțate la fel, doar trei pisici sunt unice. Cu un pix sau un creion colorat, găsește și numerează perechile de gemeni identici. Apoi încercuiește cele trei pisici care nu au gemeni.

6. Provocarea triunghiurilor

Câte triunghiuri poți găsi în această formă? Folosește creioane colorate pentru a contura fiecare triunghi. Scrie totalul în spațiul de mai jos.

În total sunt _____ triunghiuri.

7. Desen rapid

Acesta este unul din exercițiile de gândire critică potrivite pentru elevi în clasă. Roagă fiecare elev să scoată o foaie de hârtie și un creion. Explică-le că vei citi o serie de instrucțiuni și toți trebuie să deseneze pe hârtie ceea ce le spui în instrucțiuni:

1. Desenează un pătrat în colțul din stânga jos al hârtiei.
2. Desenează un alt pătrat în colțul din dreapta jos al hârtiei.
3. Desenează un cerc în mijlocul fiecărui pătrat.
4. Pune un punct în centrul fiecărui cerc.
5. Desenează o linie care leagă cele două pătrate.
6. Desenează patru triunghiuri la un centimetru din partea de sus a paginii
7. Pune un X în primul triunghi din dreapta.
8. Desenează un cerc în interiorul celui de-al doilea triunghi din dreapta.
9. Desenează un pătrat în interiorul cercului.
10. Pune un pătrat în al treilea triunghi din dreapta.
11. Colorează ultimul triunghi.
12. Desenează un cerc în jurul aceluiași triunghi.
13. Desenează o linie în mijlocul paginii.
14. Folosește acea linie ca pe o latură a unui dreptunghi.
15. Scrie numele tău complet în dreptunghi.

16. Desenează un pătrat direct deasupra dreptunghiului.
17. Împarte pătratul în jumătate.
18. Colorează jumătate de pătrat.

Roagă elevii să-și compare desenele. Seamănă desenele între ele? Discutați diferențele și de ce cred copiii că apar aceste diferențe!

8. Ghicește destinația!

În spațiul de mai jos, scrie indicații despre cum să poți ajunge din sala de clasă către oricare loc în clădirea școlii, cum ar fi sala de sport, biblioteca sau cancelaria. Nu scrie numele destinației, doar indicațiile. Când ai terminat de scris, fă schimb de foaie cu un coleg de clasă și creați o hartă pe baza indicațiilor fiecăruia (tu pe baza indicațiilor lui, el pe baza indicațiilor tale). În spațiul de mai jos, scrie numele destinației, apoi schimbă înapoi foaia cu colegul respectiv pentru a vedea dacă ai dreptate.

Indicații:

Harta:

Destinația este:

9. În grupuri

Fiecare dintre aceste liste are un articol care nu aparține grupului. Găsește și taie acel articol. Apoi explică de ce acel element nu aparține grupului.

ochi, nas, gură, picior _____

zebră, leu, elefant, pisoi _____

chinuri, clești, cheie, șurubelniță _____

fotbal, tenis, pistă, bowling _____

prune, pepene galben, piersici, caise _____

argint, rubin, alamă, fier _____

pix, creion, creion, riglă _____

tobe, oboi, saxofon, flaut _____

pleacă, ajunge, părăsește, iese, merge _____

cal, cățeluș, pui, rățușcă _____

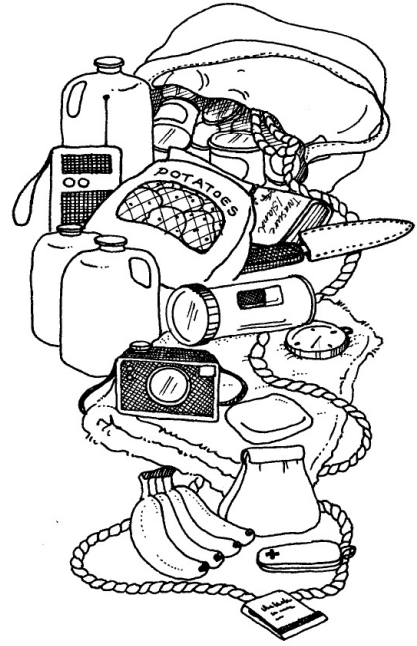
ziar, radio, carte, revistă _____

10. Jocul supraviețuirii

Alte exerciții excelente pentru dezvoltarea gândirii critice sunt cele de supraviețuire. Iată care este provocarea pe care trebuie s-o depășească elevii: Ceasul tău s-a stricat și ai ratat barca ce te ducea înapoi în civilizație. Se pare că vei petrece ceva timp blocat într-un loc nelocuit de pe o insulă tropicală. Mai jos este o listă cu 30 de articole care ți-ar putea fi utile. Numerotează-le în ordinea de la cel mai important (1) la cel mai puțin important (30).

- _o pungă de fructe uscate
- _6 butoaie de apă potabilă
- _un cuțit
- _muzică și căști
- _10 legături de banane
- _10 conserve de legume

- _ o copie a cărții "Robinson Crusoe"
- _ o pătură
- _ un costum de baie
- _ un pachet de cărți de joc
- _ un deschizător de conserve
- _ gumă de mestecat
- _ săpun
- _ ketchup și muștar
- _ un rând de schimb de haine
- _ un disc frisbee
- _ un sac de cartofi
- _ o carte numită Plante tropicale comestibile
- _ o lanternă
- _ un aparat de fotografiat
- _ frânghie
- _ o busolă
- _ 10 kilograme de hamburgeri
- _ un dispozitiv care transformă apa sărată în apă potabilă
- _ o haină de ploaie
- _ un pieptene
- _ un radio

11. Ce-ar fi dacă?

Iată mai jos un alt exercițiu excelent de dezvoltarea a gândirii critice. Ei trebuie să răspundă la întrebările ipotetice de mai jos și trebuie să știe că nu există un răspuns „corect” sau ”greșit”.

Cum crezi că ar fi viața dacă soarele nu ar apune niciodată?

Cum crezi că ar fi viața dacă oamenii ar putea ajunge dintr-un loc în altul doar pe jos, fără un alt mijloc de transport?

Cum ar fi viața dacă ai fi o insectă?

Cum ar fi viața dacă nu ar exista gravitație?

Cum ar fi viața dacă cerul ar fi verde?

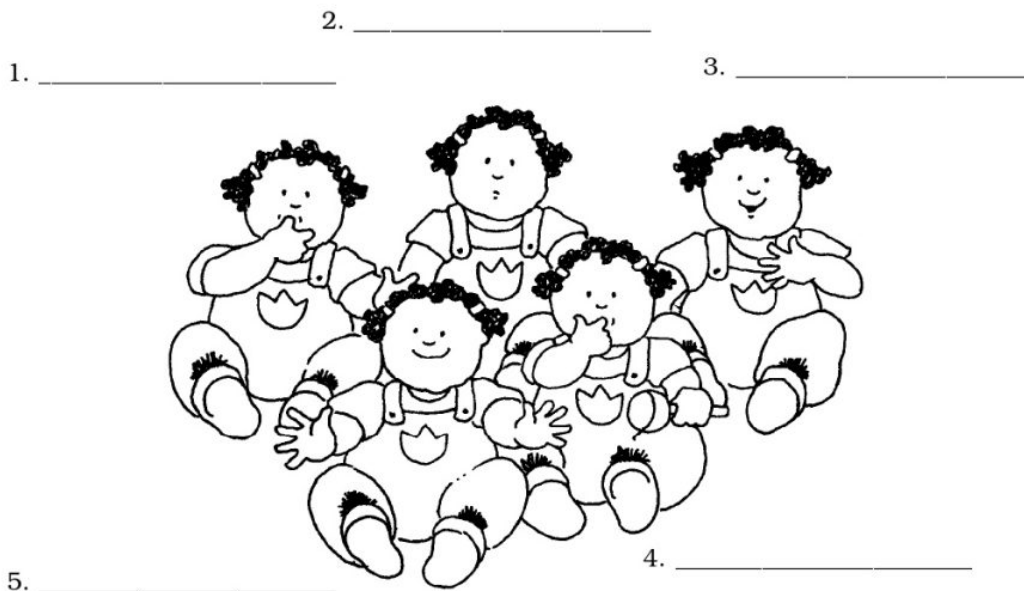
Cum ar fi viața dacă toate continentele nu ar fi despărțite de apă?

12. Confuzie constantă

Domnul și doamna Dinkledorff au o problemă. Au cvintupleți identici — Jessica, Jennifer, Justina, Judith și Jackie — și nu le pot deosebi. Citește indiciile de mai jos, apoi oferă ajutorul părinților Dinkledorff scriind numele fiecărui copil în spațiul prevăzut.

INDICII:

- A. Judith stă între Jessica și Justina.
- B. Jessica nu are pe nimeni pe partea dreaptă.
- C. Jackie, primul născut, stă mereu în față.

13. Întrebări și răspunsuri

Unele întrebări au un singur răspuns, altele au mai multe răspunsuri. Vezi câte răspunsuri poți găsi la aceste întrebări.

„Asigură-te că nu le pierzi”, a spus Sammi în timp ce ea și prietenii ei plecau în camping. Ce le-a dat Sammi prietenilor ei?

Cum ai ști dacă cineva a aprins un foc în grătar dacă tu nu ai fost acolo la momentul respectiv?

Tata s-a uitat pe geamul mașinii și a spus: „Acesta nu ar fi un loc bun să crească culturi.” Cum a ajuns la această concluzie?

Cum îți poți da seama dacă o persoană este foarte puternică?

„Aici trebuie să fi fost o nuntă”, a spus Frank. Cum a ajuns la concluzia asta?

Ce au în comun o vacă și un pui?

Dacă ai văzut o gaură în pământ, cum ai putea concluziona dacă era adâncă sau superficială?

Cum ai putut să-ți dai seama că bate vântul, fără să ieși afară?

Aproximativ 70% din pământ este acoperit cu apă. Restul de 30% este pământ. Oamenii nu locuiesc pe tot acel pământ. De ce nu?

Dacă ai fi în pădure și ai vedea ceea ce părea ca niște lumini printre copaci, ce crezi că ar putea fi?

14. Eroul meu!

Enumeră 5 persoane pe care le admiri cel mai mult. Acești oameni pot fi din trecut sau prezent.

Eroul 1. _____

Eroul 2. _____

Eroul 3. _____

Eroul 4. _____

Eroul 5. _____

Gândește-te la trăsăturile pe care toți oamenii pe care îi admiri le au în comun. Scrie-le mai jos.

Acum, gândește-te la o calitate specială care îi face pe acești oameni unici. Scrie mai jos o trăsătură diferită pentru fiecare dintre ei.

Eroul 1. _____
Eroul 2. _____
Eroul 3. _____
Eroul 4. _____
Eroul 5. _____

15. Fapt sau Opinie?

Un fapt este ceva pe care îl poți dovedi. Faptele sunt adevărate. Această afirmație este un exemplu de fapt: *Halloween-ul este o sărbătoare în octombrie*. O opinie este o convingere personală care poate fi sau nu adevărată. Mulți oameni pot avea aceeași opinie, dar asta nu o transformă în fapt. Această afirmație este un exemplu de opinie: *Halloween-ul este cea mai bună sărbătoare*.

În spațiile de mai jos, scrie un F dacă afirmația este un fapt și un O dacă este o opinie. Când ai terminat, discută răspunsurile tale colegii tăi.

- _ 1. *Insula Delfinilor Albaștri* este o carte grozavă.
- _ 2. Până la vârsta de cinci ani, un copil știe aproximativ 5.000 de cuvinte.
- _ 3. Cel mai bun personaj al lui Roald Dahl este Charlie din "*Charlie și fabrica de ciocolată*".
- _ 4. Curcubeele sunt create când picăturile de apă sunt lovite de lumină și se formează prisme.
- _ 5. Mercur, Venus, Pământ, Marte, Jupiter, Saturn, Uranus, Neptun și Pluto sunt planete.
- _ 6. Clasa a șasea este mai distractivă decât clasa a cincea.
- _ 7. Primul televizor color la Londra a fost realizat în 1928.
- _ 8. Nasul meu este prea lung.
- _ 9. Jupiter este cea mai mare planetă din sistemul nostru solar.
- _ 10. Aligatorii și crocodili sunt animale pe cale de dispariție.
- _ 11. Americanii mănâncă mai mult decât două miliarde de lire sterline de paste pe an.
- _ 12. Pisicile sunt animale de companie foarte drăguțe.
- _ 13. Nu există doi oameni care au aceleași amprente.

_ 14. Limba semnelor este cel mai mult folosit limbaj în America, după engleză și spaniolă.

_ 15. Ar trebui să folosești muștar pe hot dog și ketchup pe hamburgeri.

_ 16. Roșul și albastrul sunt culori primare.

_ 16. Covrigii au un gust grozav.

16. Lucruri similare

Scrie în spațiul dat cum fiecare pereche din obiectele de mai jos sunt la fel. Enumeră cât mai multe lucruri similare între cele două obiecte din pereche.

pulover/pătură

vânt/apă

pește/săpun

cățeluș/bebeluș

creion/lumânare

ploaie/lacrimi

leu/vultur

pieptene/fierăstrău

primăvară/tinerete

17. Despre mine

Evaluezi cărți, locuri și lucruri în fiecare zi. Acum, aruncă o privire la tine și răspunde la fiecare dintre următoarele întrebări:

1. Sunt deosebit de bun la _____
2. Sunt un prieten bun pentru că _____
3. Oamenii pot avea încredere în mine pentru că eu _____
4. Unul dintre cele mai bune lucruri despre mine este _____
5. Sunt distractiv să fiu atunci când _____
6. Îmi ajut familia prin _____
7. Îmi ajut prietenii prin _____
8. Îmi ajut comunitatea prin _____
9. Încerc să fac lumea un loc mai bun prin _____
10. Îmi place pentru că eu _____

18. Vânătoare de comori

Ghici ce? Te duci la o vânătoare de comori și nici măcar nu trebuie să-ți părăsești biroul. Gândește-te la ceva care se potrivește fiecăruia dintre descrierile de mai jos și scrie-l în spațiul liber.

1. Ceva ce arunci: _____
2. Ceva care este dezordonat: _____
3. Ceva care își schimbă forma: _____
4. Ceva pe care nu ar trebui să mergi: _____
5. Ceva pe care îl scutur: _____
6. Ceva care miroase fantastic: _____
7. Ceva pe care îl încălzești: _____
8. Ceva care își schimbă culoarea: _____
9. Ceva pe care îl îngheți: _____
10. Ceva pe care îl amesteci: _____
11. Ceva care este tare: _____
12. Ceva care crește: _____
13. Ceva care se deschide: _____

19. Analogii uimitoare

Analogiile arată relații între perechi de cuvinte. De exemplu, între următoarele cuvinte: gălbenuș : ou - sâmbure - cireș există următoarea analogie: „Gălbenușul este la ou, așa cum sâmburele este la cireș”.

În acest exemplu, relația este parte la întreg: un gălbenuș face parte dintr-un ou, iar un sâmbure face parte dintr-o cireașă.

Luând în considerare această explicație a analogiilor, fă următorul exercițiu care te ajută să-ți dezvoltă gândirea critică:

uscat : deșert - umed :.....(ocean) : Uscat este pentru deșert cum este umed pentru ocean

curcan : Ziua Recunoștinței - vrăjitoare :

palmă : mână - talpă :

trei : triunghi - patru :

Venus : planetă - pudel :.....

pere : copaci - dovleci:.....

nuante : ferestre :: covoare :.....

înot : apă -sanie :.....

struguri : ciorchine - banane :

profesor : cretă - artist :

carte : citește - televiziune :

zahăr : dulce - lămâie.....

20. Răspunsuri

O modalitate distractivă de a ajuta copiii să-și dezvolte abilitățile de sinteză este să le pui întrebări și să-i provoci să dea cât mai multe răspunsuri posibile pentru fiecare întrebare. Când au terminat, discutați cu elevii, încurajându-i să-și explice răspunsurile.

1. Imaginează-ți că mama ta ți-a spus: „Mă bucur că ai mâncat un ou cu pâine prăjită înainte să mergi la școală azi dimineață.” Ea nu ți-a pregătit micul dejun; ea nu te-a văzut mâncându-l. De unde a știut ce ai mâncat?
2. Cum se aseamănă animalele și plantele? Ce diferențe există între ele?
3. Ce lucruri ai vrea să nu fi fost inventate niciodată? De ce?
4. De ce sunt diferite casele din întreaga lume?
5. Dacă ai putea inventa ceva în lume, care ar fi și de ce?
6. Numește câteva cărți în care animalele vorbesc ca oamenii.
7. Dacă ai putea avea orice vârstă, ce vârstă ai avea și de ce?
8. Numește cât mai multe hobby-uri.
9. Imaginează-ți că ai o mașină a timpului care te-ar putea duce înapoi sau înainte în timp. Unde te-ai duce și de ce?